

OD SNEMANJA DO MUZEJSKE PREZENTACIJE Idrijski zgrafito Ivana Seljaka – Čopiča

Prodajalnico čipk na Mestnem trgu 17 v Idriji je v petdesetih letih 20. stoletja slikar Ivan Seljak – Čopič okrasil z dvema zgrafitoma s podobami značilnih idrijskih simbolov. Lastnik je zaradi načrtovane prenove enega podaril Mestnemu muzeju Idrija. Zgrafito prikazuje boga Merkurja z 'bulo' (blazino za klekljanje). Zaradi slabe povezanosti z nosilcem je bil zgrafito snet z lokacije, restavriran ter nameščen na nov prenosni nosilec. Sedaj je del stalne zbirke Mestnega muzeja Idrija.

Skozi leta je bilo ozadje večkrat prebarvano, opleski so se na mestih luščili. Pred lepljenjem začasne zaščite in nameščanjem podporne konstrukcije je bila površina barvnih ometov zaradi zelo grobe in porozne strukture dodatno zaščiten s premazom ciklododekana. Zaradi velikosti motiva (3 x 2,5 m) je bil zgrafito razrezan na pet delov tako, da so zareze kar najmanj motile delitev pomembnejših detajlov.

Postopki v ateljeju so zajemali tanjšanje in učvrstitev hrbtišča, odstranjevanje parketaže in začasne zaščite ter sekundarnih beležev z ozadja zgrafita, čiščenje površine, zapolnjevanje vrzeli in retuširanje. Začasno zaščito z barvnih ometov je bilo zaradi ciklododekana mogoče hitro odstraniti, težje pa so se odstranili z lepilom prepojeni sekundarni opleski z ozadja, kamor omenjenega premaza nismo nanegli.

Veliko razmisleka je zahtevalo lepljenje fragmentov na nove nosilce, izdelane iz plošč iz aluminijastega satovja. Zaradi transporta in prostorskih zmožnosti muzeja je bilo treba restavrirane kose zgrafita namestiti na dve ločeni plošči. Prostor okrog motiva je bil zapolnjen z dekorativnim ometom in tonsko prilagojen ozadju zgrafita.

SODELAVCI:
Jelka Kuret, Anka Batič – ZVKDS Restavratorski center;
Zoran Flander, Petra Benedik, Barbara Kogoj – samozaposleni;
Katarina Bartolj, Helena Dierickx, Nona Goossens – študentke;
Mizarstvo Janez Novak s.p. – zunanji sodelavec.

Slika 1: Zgrafito Merkur z bulo pred posegi.

Slika 2: Nanašanje plasti ciklododekana.

Slika 3: Rezanje zgrafita na posamezne kose.

Slika 4: Izdelava apneno-kazeinske armature.

Slika 5: Odstranjevanje rumenega beleža z ozadja zgrafita.

Slika 6: Lepljenje kosa na nov nosilec.

Slika 7: Montaža v muzeju.

Slika 8: Zgrafito na ogled v Mestnem muzeju Idrija.